

Handläggare: Per Johansson
Telefon: 08-508 26 618

Till
Idrottsnämnden

Nr 7

Nationella minoriteter och minoritetsspråk. Förslag till åtgärdsplan för Stockholms stad

Yttrande över remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Idrottsförvaltningen föreslår att idrottsnämnden beslutar följande.

1. Förvaltningens redovisning godkänns som yttrande över remissen ”Nationella minoriteter och minoritetsspråk. Förslag till åtgärdsplan för Stockholms stad”.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Inger Båvner
Förvaltningschef

Kjell Olofsson
Chef förenings och beställaravdelningen

Sammanfattning

Den 1 januari 2010 trädde en ny lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk i kraft. Den nya lagen medför att Stockholms stad kommer att ingå i förvaltningsområdet för finska språket, vilket bland annat innebär att enskilda har rätt att använda finska i kontakterna med staden.

Ett förslag till övergripande riktlinjer för hur stadens nämnder ska arbeta för att följa lagstiftningen om nationella minoriteter och minoritetsspråk är remitterat till alla stadsdelsnämnder samt ett urval av facknämnder och bolag. Förslaget till riktlinjer fokuserar på de skyldigheter staden har som del i förvaltningsområdet för finska. Varje nämnd ska ansvara för att organisera sin verksamhet på ett sådant sätt att det finns beredskap och rutiner för att bemöta önskemål från enskilda att använda finska språket. Idrottsförvaltningen har i stort sett inget att erinra mot förslaget.

Remissen

Remissen "Nationella minoriteter och minoritetsspråk. Förslag till åtgärdsplan för Stockholms stad", dnr. 337-385/2010 har remitterats till samtliga stadsdelsnämnder, idrottsnämnden, äldrenämnden, trafik- och renhållningsnämnden, utbildningsnämnden, kulturnämnden, miljönämnden, exploateringsnämnden, servicenämnden, fastighetskontoret, stadsbyggnadskontoret, KS handikappråd, Stockholms Stadshus AB, integrationsberedningen och statsledningskontoret för yttrande senast den 14 april 2010.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av förenings- och beställaravdelningen.

Bakgrund

Regeringen fattade i december 2009 beslut om en ny strategi för de nationella minoriteterna, "Från erkännande till egenmakt" (proposition 2008/09:158), vilken trädde i kraft 1 januari 2010. Sveriges nationella minoriteter är judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar. Minoritetsspråken är jiddisch, romani chib, samiska, finska och meänkieli.

Målet med den svenska minoritetspolitiken är att ge skydd för de nationella minoriteterna, stärka deras möjligheter till inflytande och stödja de historiska minoritetsspråken så att de hålls levande. Erfarenheterna visar att de minoritetspolitiska målen är svåra att nå och Europarådet har i sin granskning pekat på behovet av förbättringar inom en rad områden. Regeringens strategi innehåller därför åtgärder för att:

- säkerställa en bättre efterlevnad av Europarådets minoritetskonventioner
- bättre följa upp genomförandet av minoritetspolitiken
- motverka diskriminering av och utsatthet för de nationella minoriteterna
- stärka de nationella minoriteternas egenmakt och inflytande samt
- främja bevarandet av de nationella minoritetsspråken.

Med anledning av den nya lagen uppmanade kommunstyrelsen i tertialrapport 2 för 2009 socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden att ta fram förslag till övergripande riktlinjer för hur stadens nämnder ska arbeta för att följa lagstiftningen om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Den 11 februari 2010 godkände socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden det framlagda förslaget och överlämnade ärendet till kommunstyrelsen (se *bilaga*).

Förslag till åtgärder med anledning av lagen

För idrottsnämnden kommer lagen främst att beröra följande områden. Rätt att använda minoritetsspråk, information, inflytande – samråd och rekrytering - personalpolitik.

Rätt att använda minoritetsspråken

Enligt § 8 i lagen har enskilda inom förvaltningsområdet för finska rätt att använda finska vid sina muntliga och skriftliga kontakter med förvaltningsmyndigheter. Detta gäller i ärenden i vilka den enskilde är part eller ställföreträdare för part, om ärendet har anknytning till förvaltningsområdet. Om den enskilde använder finska är myndigheten skyldig att ge muntligt svar på samma språk. Enskilda som saknar juridiskt biträde har dessutom rätt att på begäran få en skriftlig översättning av beslut och beslutsmotivering i ärendet på finska. Nämnderna ska även i övrigt sträva efter att bemöta enskilda på finska, t.ex. när det gäller rådgivning och information till allmänheten, erbjudande om vård eller undervisning. Blanketter och informationsblad avsedda för allmänheten ska också kunna översättas till finska när detta behövs. Rätten att använda finska avser såväl muntliga som skriftliga kontakter i enskilda ärenden. Den enskilde har även rätt att inge handlingar på finska till nämnderna.

Information

Förvaltningsmyndigheter ska när det behövs på lämpligt sätt informera de nationella minoriteterna om deras rättigheter enligt lagen. Erfarenheterna från nuvarande förvaltningsområden visar med stor tydlighet hur bristande information om existerande rättigheter påverkar enskildas möjligheter att nyttja rättigheterna.

Inflytande - samråd

Enligt § 5 ska förvaltningsmyndigheter ge de nationella minoriteterna möjlighet till inflytande i frågor som berör dem och så långt det är möjligt samråda med representanter för minoriteterna i sådana frågor.

Rekrytering - personalpolitik

Enligt § 11 ska förvaltningsmyndigheter verka för att det finns tillgång till personal med kunskaper i finska, meänkieli respektive samiska där detta behövs i enskildas kontakter med myndigheten. Detta gäller oavsett om myndigheten tillhör ett förvaltningsområde eller inte. Att *verka för* innebär att nämnden aktivt ska beakta behovet av personal som behärskar dessa språk.

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden föreslår att alla stadens nämnder

- bör organisera sin verksamhet på ett sådant sätt att det finns beredskap och rutiner för att bemöta önskemål från enskilda att använda finska språket
- bör kartlägga av personalens språkkunskaper i finska, inom vilka enheter och på vilken typ av befattning det finns finsktalande personal

- bör i samband med detta även inventera om det finns anställda som kan meänkieli och samiska
- informerar växeln om var det finns särskild språkkompetens samt på annat lämpligt sätt, t.ex. i interna telefonkataloger, på intränat och hemsidor
- svarar för att det finns tillgång till finska tolkar och översättare
- informerar på lämpligt sätt sin personal om vad den nya lagen innebär för deras verksamhet
- gör en kartläggning av i första hand den finska minoritetens situation och behov på det lokala planet. I kartläggningsarbetet bör de nätverk av föreningar, församlingar, skolor m.m. som sverigefinnarna byggt upp på lokal nivå användas för att nå enskilda.

På Stockholms stads hemsida ska enligt förslaget finnas information om att den nya lagen har trätt i kraft och en sammanfattning av denna. En särskild länk, som markeras med en finsk flagga, läggs upp som leder vidare till information på finska om stadens verksamheter samt vart enskilda ska vända sig i olika frågor.

Information kommer även att finnas i lokaltidningarna på stadens annonssida Hallå Stockholmare. På stadens intränat och i S:t Eriksnytt lämnas information om den nya lagen till de anställda.

I förslaget betonas att staden använder ett strukturerat rekryteringsförfarande som fokuserar på kompetens och kunskap, där språkkunskap kan utgöra ett av kraven. Detta är särskilt viktigt när det gäller sådana funktioner som ska lotsa medborgarna rätt inom staden, t.ex. stadens gemensamma växel och Kontaktcenter Stockholm. Både stadens gemensamma växel och Kontaktcenter har idag tillgång till finsktalande personal.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen har inget att erinra emot huvudparten av de förslag till åtgärder som presenteras i utlåtandet som ligger till grund för remissen. Förvaltningen kommer att genomföra de åtgärder som beslutas av kommunfullmäktige och som berör idrottsnämndens ansvarsområden. När det gäller tillsättande av anställningar med kunskaper i det finska språket kan det inte vara kostnadseffektivt att varje enskild nämnd ska se till att det inom dess olika ansvarsområden finns personal med goda kunskaper i finska. Centralt i staden, kanske inom serviceförvaltningen, bör resurser finnas för att kunna ge fack- och stadsdelsförvaltningar hjälp när så behövs.

Idrottsförvaltningen har idag ett gott samarbete med föreningslivet, inte minst med de etniska föreningarna. Dessa skulle kunna vara en resurs för stadens förvaltningar i kontakterna med medborgare av utländsk härkomst, oavsett om de tillhör de nationella minoriteterna eller inte. I samband med den kommande kartläggningen

av personalens språkkunskaper i finska borde också en kartläggning av andra språkkunskaper genomföras och en strategi tas fram för hur servicen gentemot andra etniska grupper ska förbättras.

Bilaga

Remiss av ”Nationella minoriteter och minoritetsspråk. Förslag till åtgärdsplan för Stockholms stad”